

9. SINIF 3.ÜNİTE - GEÇMİŞİN İNŞA SÜRECİNDE TARİH - YAZILI SENARYOSU - 4

Adı Soyadı:

Sınıfı :

Numarası :

Puan :

1. Kavimler Göçü sonrasında Avrupa'daki dönüşümü Batılı tarihçilerin bir kısmının felaket, bir medeniyetin yok olması ve Avrupa'yı bin yıl geriye götüren "Karanlık Çağ'ın Başlangıcı" olarak nitelendirmesi nasıl açıklanabilir? Yazınız.

Barbar kabileler Roma eyaletlerine akın ederek klasik şehirciliği sona erdirmiş ve Avrupa'da yeni kırsal yerleşim türleri ortaya çıkmıştır. Avrupa'daki bu dönüşümü Batılı tarihçilerin bir kısmı felaket, bir medeniyetin yok olması ve Avrupa'yı bin yıl geriye götüren "Karanlık Çağ'ın başlangıcı" olarak görmüştür. Bir kısım tarihçiler ise Roma-Barbar etkileşimini "yorgun, bitkin ve yozlaşmış Akdeniz medeniyetinin savaşçı, kuzeyli bir medeniyetle değiştirilmesi" şeklinde nitelendirmiştir. Bu dönemde halkın ezici bir çoğunluğu dış dünyaya karşı korku, şüphe ve çekinme duygusu içinde yaşamını sürdürmüştür. Sanat, eğitim, ticaret, üretim ve iş bölümü en az seviyeye inmiştir. Bu toplumsal yapı içerisinde yalnız iki sınıf, soylular ve ruhbanlar maddi ve manevi yönleriyle iyi bir durumda kalmıştır. Nüfus az, üretim kıt, yoksulluk aşırı boyutlara yükselmiştir. Sosyal yapı ilkel bir seviyeye inmiştir. Değerler sistemi, kuvvete ve inançlara dayanan bir toplum olmuş, sadece savaşçılık ve din adamlığı saygı gören meslekler hâline gelmiştir

2. Aşağıdaki kavramları açıklayınız.

Ayuku:

Eski Türk devletlerinde Ayuki hükümet anlamına gelmekteydi. Hun İmparatorluğuna kadar dayanan bir kökeni bulunmaktadır. Daha sonraki dönemlerde de farklı Türk Devletlerinde de kullanılmıştır.

İkili Teşkilat:

İkili devlet sistemi veya ikili devlet teşkilatı, ülkenin doğu-batı veya sağ-sol olarak ikiye ayrılıp yönetilmesidir. Eski Türk Devletlerinde uygulanan bir yönetim biçimidir. İkili teşkilat sistemi ilk olarak Asya Hun Devleti'nde Mete Han zamanında uygulanmıştır. Son olarak uygulayan Türk devleti de Karahanlılar'dır.

3. İlk Türk devletlerindeki "Katun"un (Hatun) yetkileri nelerdir? Yazınız.

İlk Türk devletlerinde kağanın eşine hatun (katun) denilmiştir. Hatunlar kurultaya katılırlar. Yabancı elçileri kabul ederler. Kağanın yanında savaşta katılırlar.

4. Orhun Kitabeleri'nin Türk tarihi açısından önemini açıklayınız.

Göktürk Kitabeleri (Orhun Yazıtları) Türk yazı dilinin Eski Türkçe Dönemi'ne ait yazılı ürünleridir. Bu kitabeler, Türk dilinin bilinen ilk yazılı kaynakları olması nedeniyle dilimizin tarihi ve gelişimi açısından oldukça önemli bir yere sahiptir.

5. Aşağıdaki tabloda verilen bilim insanlarının çalışmalarını yaptığı medeniyet havzasını boş bırakılan yere yazınız.

Farabi

İbn-i Rüşd

İbn el-Heysem

Ömer Hayyam

İbn-i Sina

Türkistan

Endülüs

Basra

Türkistan

Türkistan

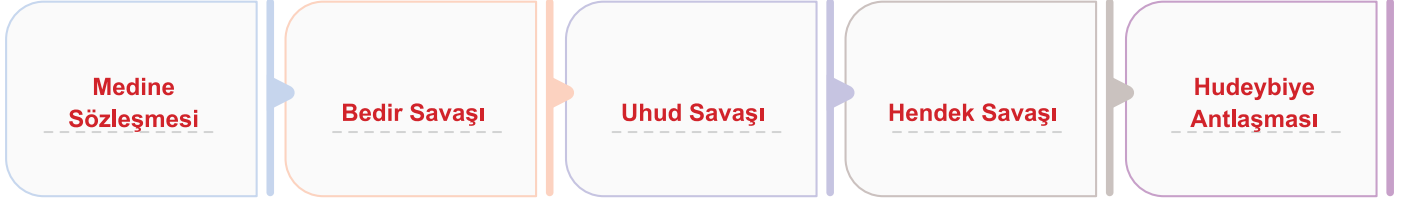
6. Avrupa Hun Hükümdarı Attila'nın Doğu Roma İmparatorluğu'nu baskı altına aldığı antlaşmalar nelerdir? Yazınız.

Margus

Anatolyus

7. Aşağıda Hz.Muhammet Dönemi'yle ilgili bazı gelişmeler verilmiştir. Bu gelişmeleri kronolojik sıraya göre tarih şeridinde yerleştiriniz.

- I. Uhud Savaşı
- II. Hudeybiye Antlaşması
- III. Medine Sözleşmesi
- IV. Hendek Savaşı
- V. Bedir Savaşı

8. Beytü'l Hikme Medresesi hakkında bilgi veriniz.

Abbasiler tarafından, 800'lü yılların başında, Bağdat şehrinde kurulan kütüphane ve çeviri merkezinden oluşan bir bilim merkezidir.

9. Doğuda Kore'den, batıda Karadeniz'e kadar uzanan sahada yaşayan Türk boylarını ve yabancı kavimleri Kök Türklere bağlayarak I. Kök Türk Devleti'ne çok parlak bir dönem yaşatan hükümdarın adı nedir?

I.Göktürk Devleti'ne en parlak dönemini yaşatan hükümdar Mukan Kağan'dır.

10. Hz. Peygamber'in sağlığında özel olarak, devamlı ve muvazzaf bir ordu mevcut değildi. Eli silah tutan her Müslüman, dinin hizmetinde, askerlik görevi ile mükellefti. Bir sefer tertiplemek veya bir saldırıya karşı koymak gerektiğinde Hz. Peygamber gönüllüleri çağırırdı. Sefere çıkacak bir ordunun kumandanını Hz. Peygamber tayin ederdi. Şayet bizzat sefere çıkmışsa, kendisine bağlı komutanları tayin ederdi. Ordu klasik şekilde öncü, ardıcı, sağ kanat, sol kanat ve merkez olmak üzere beş kısma ayrılıyordu. Savaşlarda koruyucu silah olarak zırh, kalkan ve miğfer; kılıç, ok ve yay, mızrak, mancınık ve debababe kullanılıyordu.

Hz.Muhammet Dönemi'nde ordu sistemiyle ilgili verilen bu metinden hareketle ulaşabileceğiniz aşağıdaki yargıların sonundaki kutucuğu "✓" ile işaretleyiniz.

Hz.Muhammet Dönemi'nde sürekli bir ordu oluşturulmamıştır.

Ordunun silahları Bizans ordusundan örnek alınarak hazırlanmıştır.

Hz.Peygamber zaman zaman ordunun başında sefere katılmıştır.

Ordunun tamamı süvari askerlerden oluşmaktadır.

Orduda zaman zaman ücretli askerlik uygulamasına başvurulmuştur.

